

GRAD ZAGREB

DRUŠTVENI PROFIL MLADIH

(analiza parcijalnog dijela rezultata provedenog istraživanja mišljenja maturanata Grada Zagreba u 2021.)

Zagreb, ožujak 2022.

NAPOMENA:

Cjelokupni anketni upitnik izvorno temeljito pokriva nekoliko tematskih područja poput:

- obrazovanja
- tržišta rada
- aktivnog sudjelovanja mladih u društvu
- provođenja slobodnog vremena i informiranosti
- mobilnosti: mladi u europskom i globalnom okruženju

U ovom prikazu rezultata istraživanja fokus je na onim pitanjima koja se direktno odnose na aspekt društvenog profila mladih te predmigracijskog raspoloženja mladih maturanata promatranog kroz tu prizmu.

Prikaz rezultata ostalih navedenih tematskih područja, koja daju kontekst općem predmigracijskom raspoloženju mladih maturanata s posebnim naglaskom na mobilnost kratko su sumirani i prikazani u ranijem radu „*ISTRAŽIVANJE MIŠLJENJA MATURANATA GRADA ZAGREBA U 2021.; Predmigracijsko raspoloženje zagrebačkih maturanata*“ iz prosinca 2021.

Ciljevi i metodologija istraživanja

Ured za demografiju, Sektor za demografski razvoj (od 1.1.2022.g. Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom) proveo je anketno istraživanje zagrebačkih maturanata odnosno učenika završnih razreda školske godine 2020./2021.

Istraživanje je provedeno za potrebe izrade analize i procjene migracijskog raspoloženja zagrebačkih maturanata, a sve kako bi se doprinijelo kvaliteti promišljanja tema relevantnih za život mladih osoba i kreiranju okruženja u kojem žele raditi i živjeti.

Istraživanje je obuhvatilo završne razrede 43 zagrebačke srednje škole u koje je izvorno bilo uključeno 1800 ispitanika. Vraćeno je 1780 ispunjenih anketa. Uzorak je oblikovan od strane Ureda za demografiju. Koristeći javno dostupne podatke o broju i vrsti srednjih škola u Gradu Zagrebu vodilo se računa o udjelu pojedinih tipova srednjih škola u njihovu ukupnom broju kako bi se dobila zadovoljavajuća preciznost rezultata ankete i zadovoljavajuća struktura.

Mjerni instrument za prikupljanje podataka je anketni upitnik koji sadrži ukupno 43 pitanja. Anketni upitnik je anoniman, a sudjelovanje u ovom istraživanju bilo je dobrovoljno. Upitnik je oblikovan na način da je jedan manji dio pitanja otvorenog tipa, dok je najveći dio pitanja zatvorenog tipa gdje se procjena vrši zaokruživanjem jednog ili više ponuđenih odgovora odnosno, u određenom broju pitanja Likertovom skalom. Prosječno trajanje ankete bilo je oko 30 minuta.

Metodologija istraživanja je bila terenska, a vrijeme provedbe travanj/svibanj 2021. Ispitanici su maturanti koji pohađaju srednju školu na području Grada Zagreba

U kontekstu realizacije osnovnog istraživačkog cilja, odnosno procjene predmigracijskog raspoloženja zagrebačkih maturanata, neki od dodatnih ciljeva bili su:

- ustanoviti i analizirati osnovne značajke društvenog položaja, problema, potreba i perspektiva mladih osoba (srednjoškolaca) u Gradu Zagrebu i vidjeti kakav je njihov doživljaj vlastite budućnosti
 - ocijeniti kako percipiraju vrijednosti vlastitog obrazovanja te kakve su im aspiracije o nastavku istog;
 - istražiti učenička očekivanja o ulasku u svijet rada;
 - procijeniti razinu njihova društvenog angažmana, kulturne aktivnosti mladih i načina kako provode slobodno vrijeme
 - dobiti uvid kakav im je osjećaj europskog identiteta i stav prema mobilnosti.
-

Struktura uzorka

Spol maturanta		
	N	%
Ž	977	54,9
M	803	45,1

Tip škole		
	N	%
Trogodišnja strukovna škola	141	7,9
Četverogodišnja strukovna škola	548	30,8
Petogodišnja strukovna škola	73	4,1
Gimnazija	1018	57,2

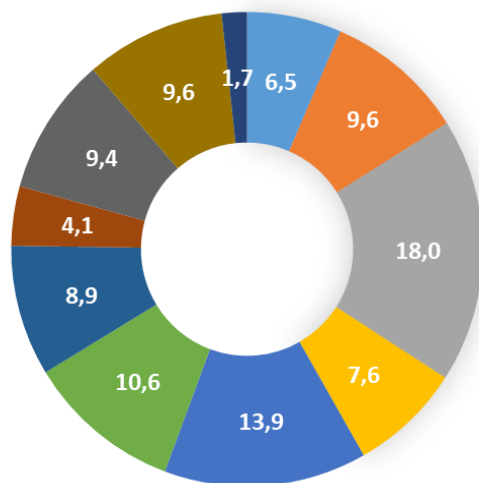
Mjesto stanovanja		
	N	%
Grad Zagreb	1364	76,6
Zagrebačka županija	336	18,9
Ostali	80	4,5

Obrazovanje roditelja				
	N		%	
	Majka	Otac	Majka	Otac
Osnovna škola	57	59	3,2	3,3
Srednja škola	775	865	43,5	48,6
Viša škola	100	122	5,6	6,9
Fakultet, magisterij ili doktorat	762	604	42,8	33,9
Nisam siguran/a	86	130	4,8	7,3

Rezultati istraživanja

Najvažniji problemi mladih u društvu

P: Koji su po Vašem mišljenju najvažniji problemi mladih u društvu?

- Nizak životni standard
- Nezaposlenost
- Školski i obrazovni sustav
- Nedostatak interesa za zbivanja u društvu
- Loše vrednovanje rada i znanja
- Odlazak mladih stručnjaka u druge zemlje
- Nedovoljna briga društva za mlade
- Prevelika okupiranost zabavom i potrošnjom
- Alkoholizam, narkomanija i druge ovisnosti

Naglasiti treba da su kao **najvažniji problem mladih u društvu**, maturanti izdvojili **školski i obrazovni sustav**. Naime, takvog je mišljenja 18 % maturanata. Njih 13,95 % smatra da je loše vrednovanje rada i znanja među ključnim problemima, dok 10,6 % tu stavlja naglasak na odlazak mladih stručnjaka u druge zemlje. To su tri najvažnija problema s kojima se, utvrđeno je u ovome istraživanju, sučeljavaju zagrebački maturanti (u svakodnevnom životu). Ulijeva optimizam da maturanti na prva tri mjesta stavljaju probleme vezane uz obrazovanje i znanost. Time se pokazuje određena zrelost i pomak u vrijednostima.

Što se ova prva tri razloga tiče, nema nekih velikih razlika između ženskih i muških ispitanika. Maturanke u nešto većoj mjeri zabrinjava **školski i obrazovni sustav**. Jedine značajnije razlike su da mušku više nego žensku populaciju brine prevelika okupiranost zabavom i potrošnjom, 5,1% naspram 2,1%.

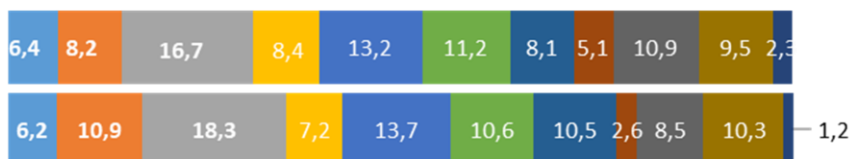
Kada pažnju obratimo na mjesto stanovanja i rođene u Gradu Zagrebu i sve ostale, podjednako brinu spomenuti problemi. Mladima je zajednička, prije svega, pripadnost određenoj dobnoj skupini (s tendencijom stalnog podizanja dobne granice mladosti) te određene društvene značajke, odgovarajuće društvene uloge i pripadni obrasci ponašanja. Dosadašnja i strana i domaća istraživanja su već pokazala da mlade karakterizira nedovoljna integracija u ukupan društveni život te njihov općenito nepovoljniji socijalni položaj u usporedbi sa starijima.

Gimnazijalce očekivano više nego ostale brine kako školski sustav i obrazovanje tako i „odljev mozгова“, tj. odlazak mlađih stručnjaka i znanstvenika iz zemlje. Suvremene tehnološke promjene, napredak znanosti, globalizacija zahtijevaju sve kvalificiraniju i fleksibilniju radnu snagu, a veća nezaposlenost i nesigurnost radnih mjesta pogađa prvenstveno mlade. Rezultat takvih kretanja jest usporen ulazak mladih u svijet rada, zahtijeva ubrzano stjecanje novih vještina i znanja te posljedično sporije socioekonomsko osamostaljivanje., odnosno duže zadržavanje mladih u situaciji socijalne ovisnosti.

SPOL

M (N=803)

Ž (N=977)

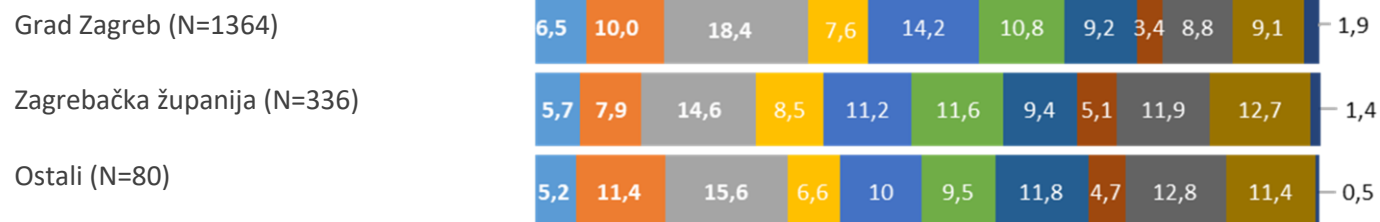
Najvažniji problemi mladih u društvu (1)

- Nizak životni standard
- Nezaposlenost
- Školski i obrazovni sustav
- Nedostatak interesa za zbivanja u društvu
- Loše vrednovanje rada i znanja
- Odlazak mladih stručnjaka u druge zemlje
- Nedovoljna briga društva za mlade
- Prevelika okupiranost zabavom i potrošnjom
- Alkoholizam, narkomanija i druge ovisnosti

TIP ŠKOLE

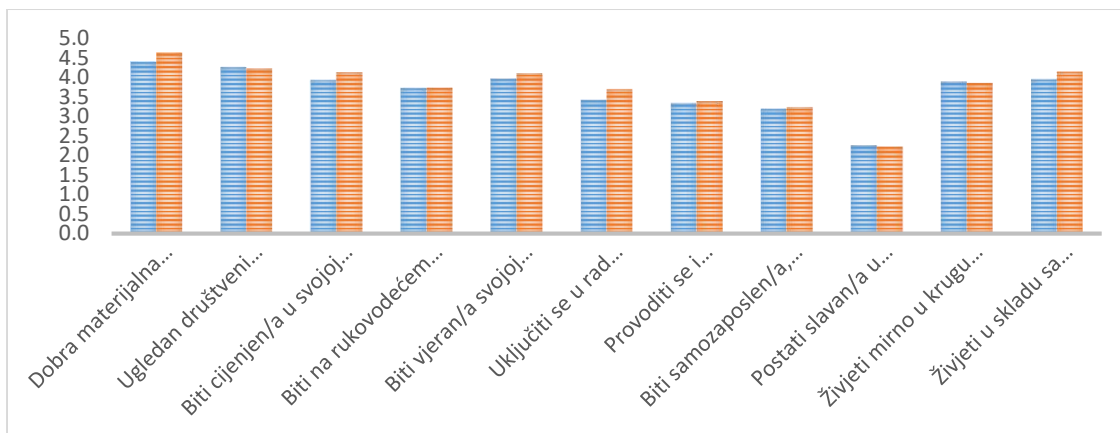

MJESTO STANOVANJA

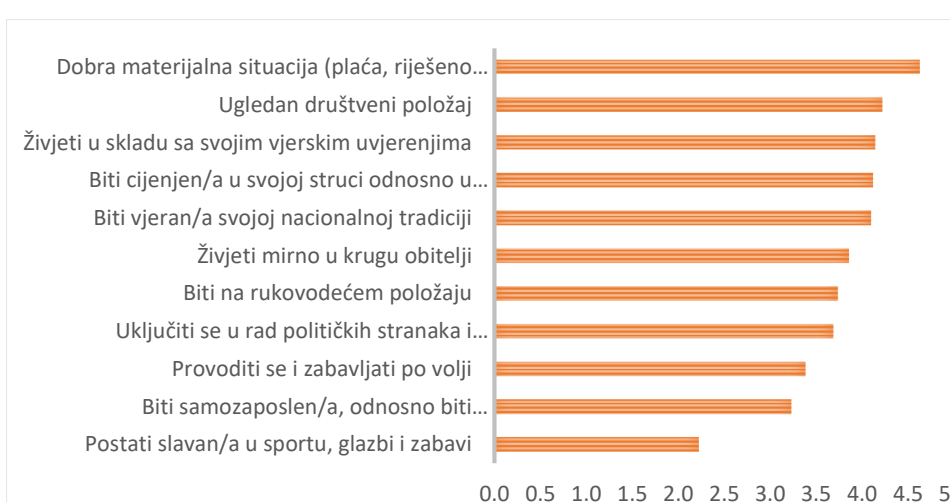
Važnost određenih društvenih okolnosti ili situacija – prema spolu

Koliko je Vama osobno važna svaka od navedenih okolnosti ili situacija?

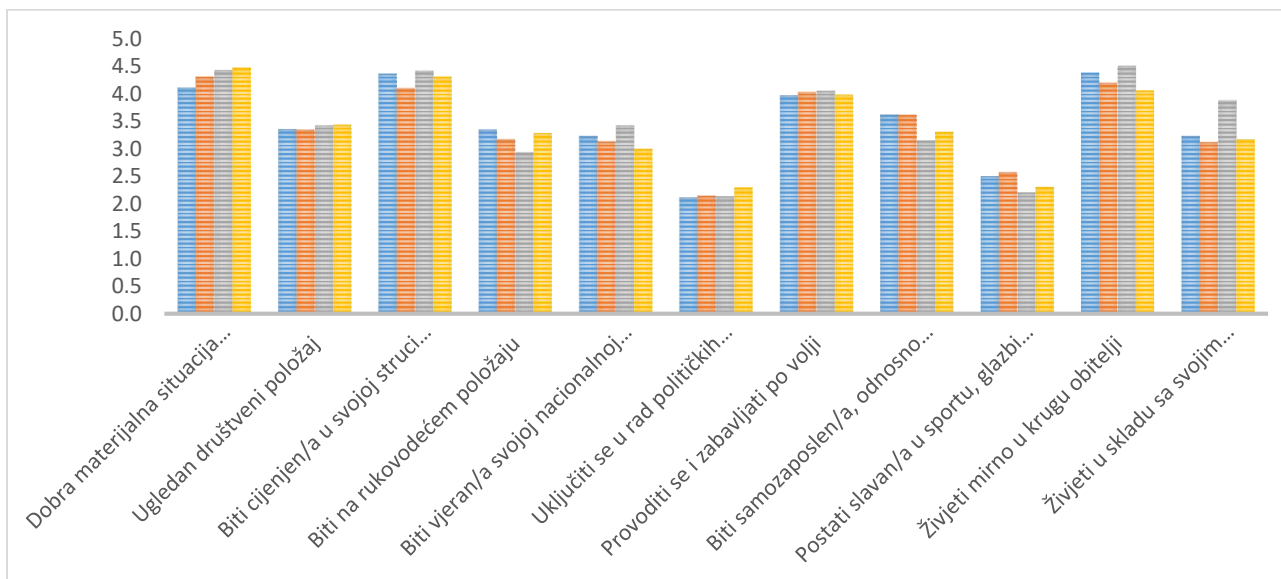
M (N=803)
Ž (N=977)

U Likertovoj skali je bilo ponuđeno 11 odgovora na pitanje koliko su maturantima važne određene društvene okolnosti. Na prva dva mjesta, s vrlo malim razlikama, kako ženskoj tako i muškoj populaciji, nalaze se dobra materijalna situacija (riješeno stambeno pitanje, plaća i sl.) i ugledan društveni položaj. Najmanje važno, prema rezultatima dobivenima iz istraživanja je postati slavan u poljima zabave, glazbe, sporta itd. Zanimljivo, ponovno su razlike između ženskih i muških ispitanika prema ovome pitanju vrlo male. Ženama je ipak važnije biti cijenjen u svome području rada dok je muškim maturantima vjernost svojoj nacionalnoj tradiciji na većem stupnju značajnosti nego njihovim ženskim kolegicama. Općenito, odgovori koje smo dobili pokazuju veliku sličnost u razmišljanju što se tiče važnosti određenih životnih situacija. Treba naglasiti da je u ukupnome istraživanju sudjelovalo više maturantica nego maturanata, 977 prema 803.

Važnost određenih društvenih okolnosti ili situacija – prema tipu škole

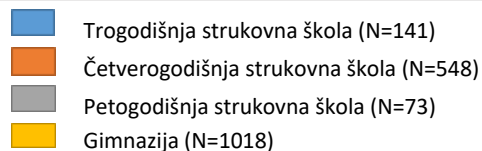
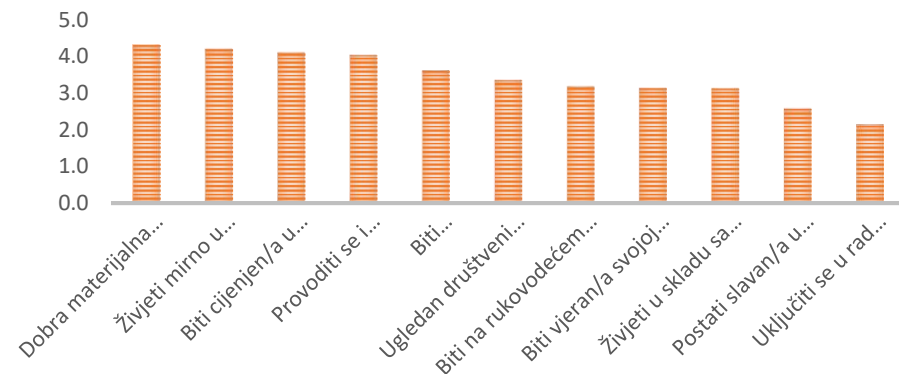
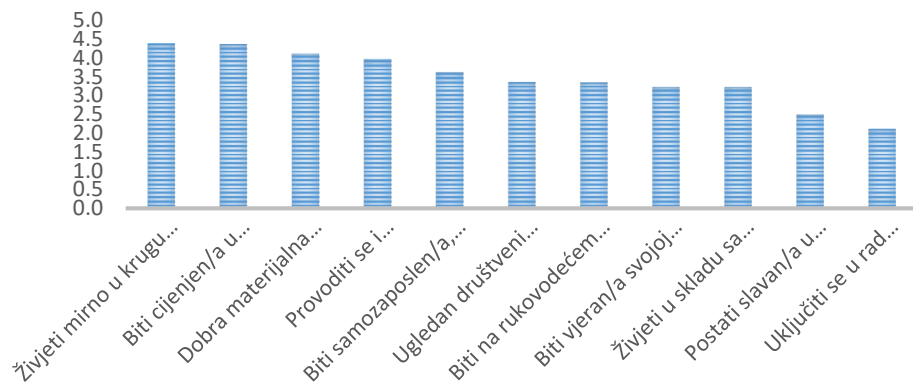
Koliko je Vama osobno važna svaka od navedenih okolnosti ili situacija?

- Trogodišnja strukovna škola (N=141)
- Četverogodišnja strukovna škola (N=548)
- Petogodišnja strukovna škola (N=73)
- Gimnazija (N=1018)

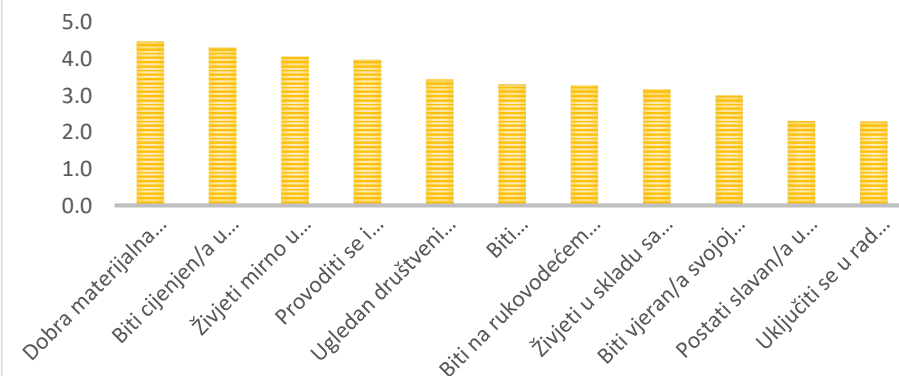
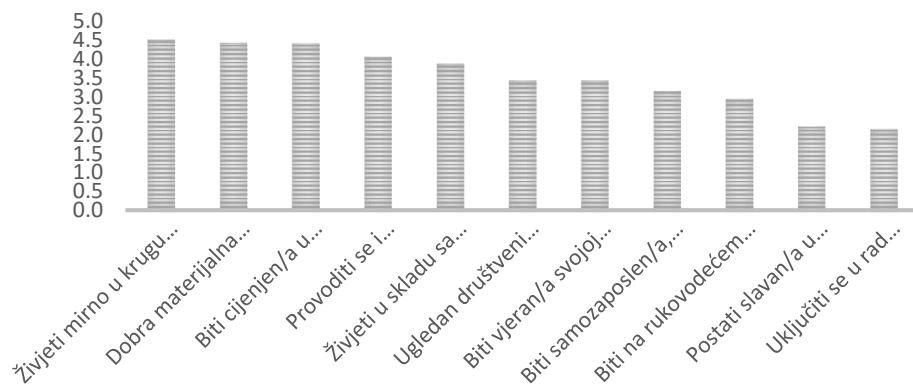
Gledajući prema tipu škole, rezultati malo odstupaju. Na prva tri mjesta ovdje, gledajući prema svim tipovima škole, nalaze se dobra materijalna situacija, koja je najvažnija gimnazijalcima (prosječna ocjena 4,5), zatim biti cijenjen/a u svojoj struci, koju karakteristiku najviše cijene maturanti trogodišnjih i petogodišnjih strukovnih škola s prosjekom od 4,4 te konačno živjeti mirno u krugu svoje obitelji, što je pak najbitnije anketiranim koji pohađaju petogodišnju strukovnu školu (s prosječnom ocjenom 4,5). Na visokom četvrtom mjestu, nalazi se provoditi se i zabavljati po volji, koje su polaznici svih škola gotovo unisono ocijenili s 4. Primjetne su male razlike među odgovorima na pojedina pitanja.

Najniže su rangirani, očekivano, postati slavan u sportu, glazbi itd. i uključenje u rad političkih stranaka. Ovo posljednje posebno bi nas trebalo zabrinuti, pošto pokazuje potpuno nepovjerenje mladih u političke institucije vlastite zemlje i sve ostale reperkusije koje takvi nalazi donose nužno sa sobom.

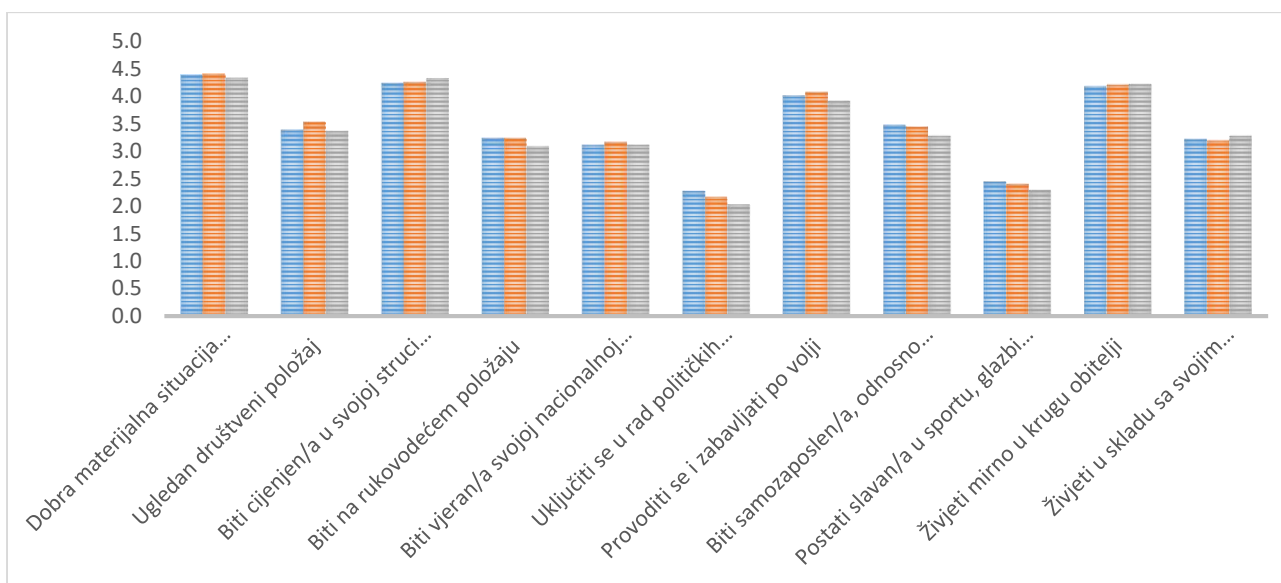
Biti na rukovodećem položaju, što se nalazi u sredini dobivenih rezultata, pokazuje i najveće razlike među odgovorima prema tipu škola. Ta je karakteristika najvažnija maturantima trogodišnjih stručnih škola, a najmanje bitna polaznicima petogodišnjih strukovnih srednjih škola.

Napomenuti ćemo još da živjeti u skladu sa svojim vjerskim uvjerenjima najviše cijene maturanti petogodišnjih strukovnih škola.

Važnost određenih društvenih okolnosti ili situacija – prema mjestu stanovanja

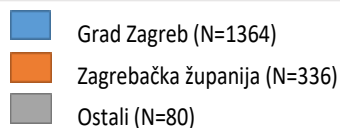
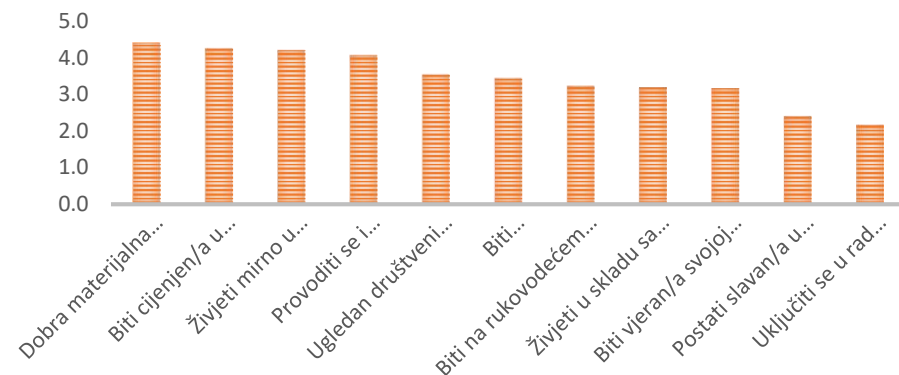
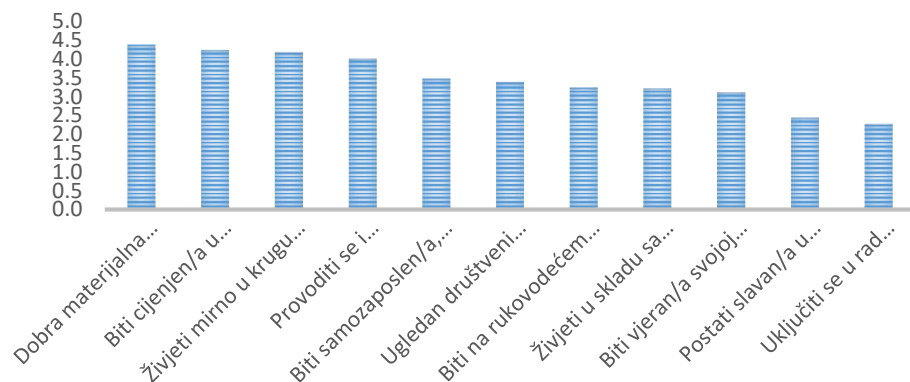
Koliko je Vama osobno važna svaka od navedenih okolnosti ili situacija?

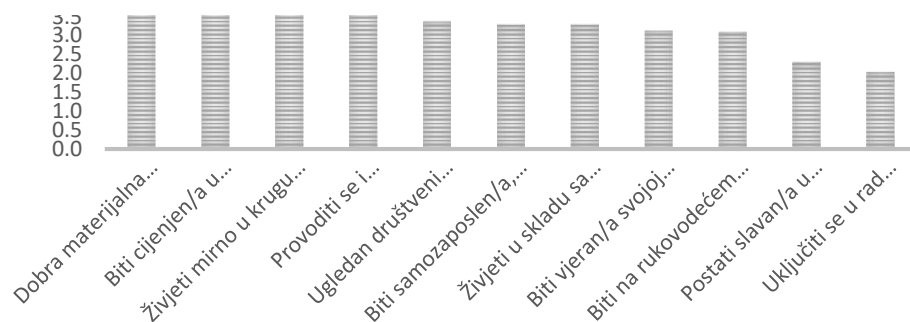
Ukoliko rezultate mjerimo prema mjestu stalnog stanovanja, gotovo su istovjetni onima koje smo dobili prema tipu škole. Na prva tri mjesta nalaze se dobra materijalna situacija, zatim biti cijenjen/a u svoj struci te živjeti mirno u krugu vlastite obitelji.

Također, provoditi se i zabavljati po svojoj volji, koje se nalazi na četvrtom mjestu po rangu važnosti, najviše je važno stanovnicima zagrebačke županije, iako su razlike kada ih usporedimo s ocjenama koje su dali maturanti sa stalnim prebivalištem u Zagrebu i ispitanici iz ostalih županija, zanemarive.

Grad Zagreb (N=1364)
Zagrebačka županija (N=336)
Ostali (N=80)

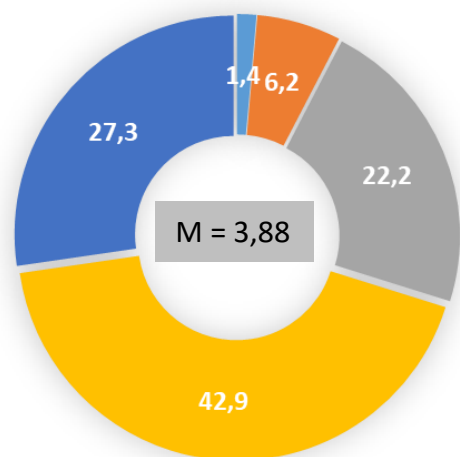
Iz priloženog vidimo da je najviše anketiranih maturanata bilo iz Grada Zagreba. Njima je, napomenuto je već, od svih spomenutih kategorija, ključna dobra materijalna situacija, prvenstveno mislimo na visoku plaću i riješeno stambeno pitanje. Njihovi kolege iz ostalih županija više vrednuju poštovanje i uvažnost u svojoj struci odnosno u svom području rada.

Najniže su rangirani u ovome području ispitivanja - važnost određenih društvenih okolnosti, kada ih gledamo prema mjestu stanovanja, postati slavan/a u sportu, glazbi i zabavi i uključiti se u rad političkih stranaka i institucija. To je najmanje bitno maturantima sa stalnim mjestom prebivališta u ostalim županijama, iako su i ovdje razlike toliko male da nisu statistički značajne.

Trenutni životni standard obitelji

P: Kako biste ocijenili trenutni životni standard Vaše obitelji?

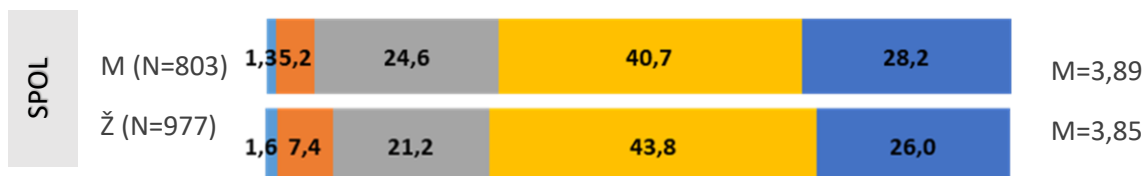

Loš Zadovoljavajući Dobar Vrlo dobar Odličan

Veliki broj anketiranih svoj životni standard ocjenjuje vrlo dobrim, njih 42,9%, a odličnim 27,3%. Podaci govore da gotovo 70% maturanata svoju trenutnu životnu situaciju, gledanu pretpostavljamo pretežno s financijsko – ekonomske strane vide jako dobrom, svega 6% maturanata zadovoljavajućom, a tek 1,4% lošom. Mladi i njihov budući društveni, odnosno i sadašnji status dominantno su uvjetovani startnim pozicijama koje su posljedica postojećih socioekonomskih i sociostrukturnih zadanosti.

Veće zadovoljstvo standardom vlastite obitelji, ali te razlike nisu se pokazale statistički značajnima, iskazali su muškarci u odnosu na žene. Prosječno su najmanje zadovoljni trenutnom situacijom učenici trogodišnje srednje škole, a najzadovoljniji su gimnazijalci. Primjetan je trend da što je viša razina srednjoškolskog programa koju maturant pohađa to su i ove procjene bolje.

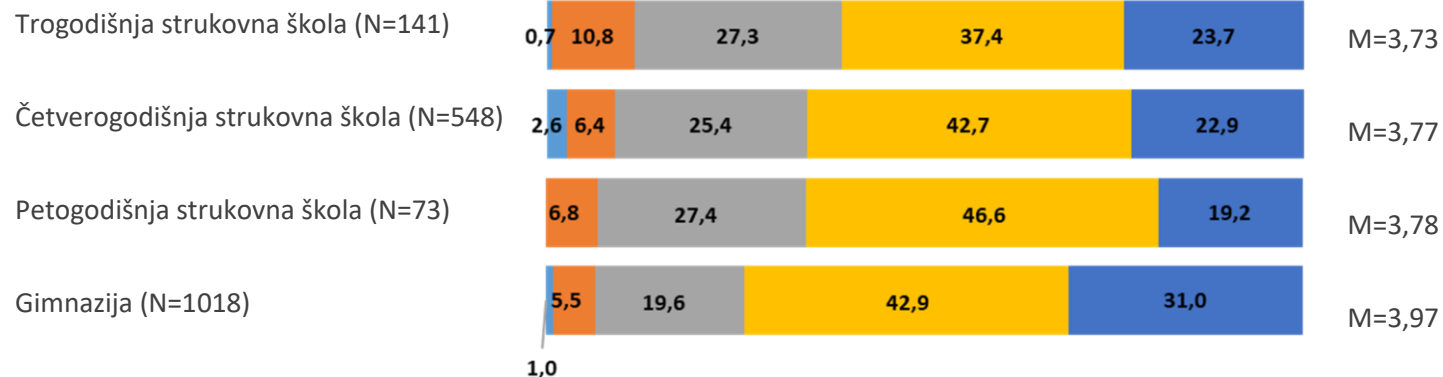
Što se tiče mjesta stanovanja, svakako su najzadovoljniji životnim standardom svoje obitelji maturanti sa stalnim mjestom boravka u Gradu Zagrebu – njih 28,2% dalo je ovdje ocjenu odličan. Nešto suzdržaniji su maturanti Zagrebačke županije, 25,8% je standard obitelji procijenilo odličnim, iako su prosječno, $M = 3,89$ jednako zadovoljni situacijom. Očekivano, najniže ocjene su dali ispitanici iz ostalih županija, njih 5,9% standard smatra lošim, a 8,8% zadovoljavajućim. Naravno, treba imati na umu da je maturanata iz drugih županija u uzorku bilo najmanje, tek 80 od 1780. Primjetan je trend da što je viša razina obrazovanja roditelja smanjuje se udio maturanata koji su se odlučili za ocjenu 1 ili 2, a povećava udio onih koji svoj standard ocjenjuju vrlo dobrim. U pravilu su u prosjeku najniže ocjene (1 ili 2) davali učenici čiji roditelji imaju srednjoškolsko obrazovanje, a takvih je i najviše. Životni standard, koji je ovdje prikazan, tj. njegova procjena od strane maturanata, uvelike je određen postojećom društvenom strukturom uokvirenom dostupnošću pojedinih potrebnih resursa. Stupanj obrazovanja roditelja nerijetko određuje socijalni status ispitanika iz čega proizlaze njihovi stavovi i neka obilježja ponašanja.

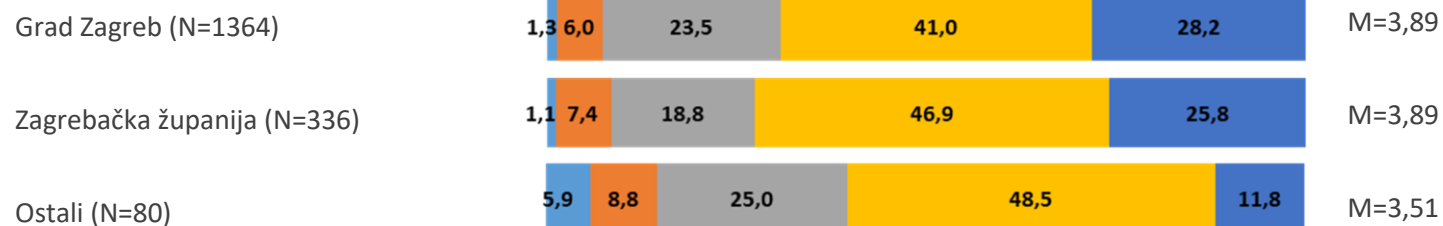
Trenutni životni standard obitelji (1)

Loš Zadovoljavajući Dobar Vrlo dobar Odličan

TIP ŠKOLE

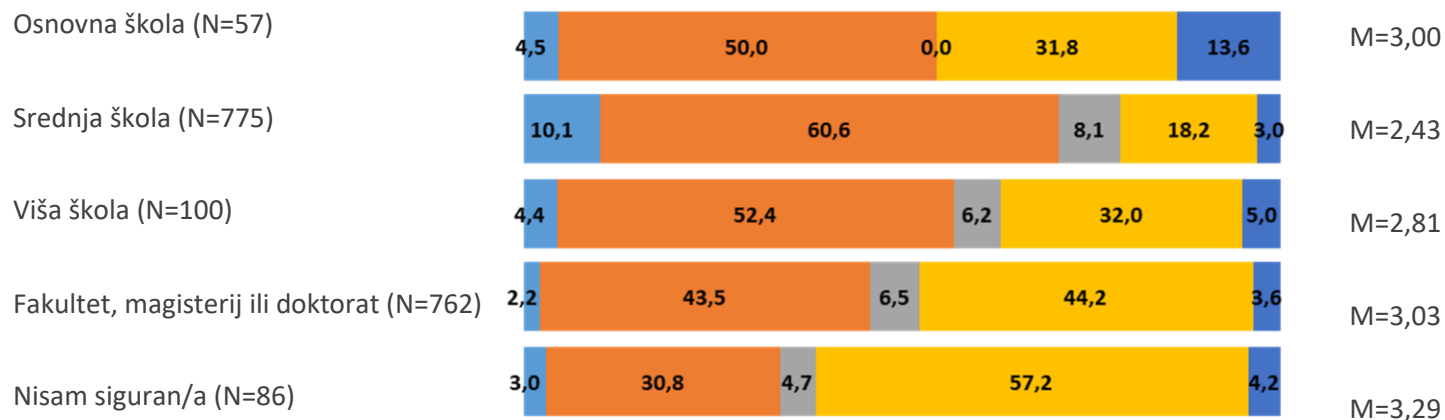
MJESTO STANOVANJA

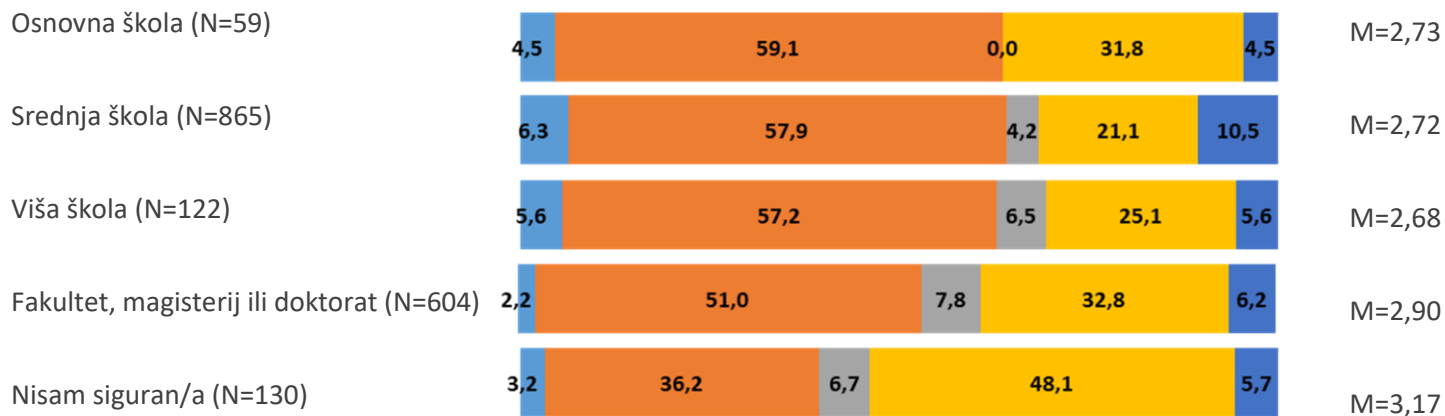
Trenutni životni standard obitelji (2)

Loš Zadovoljavajući Dobar Vrlo dobar Odličan

OBRAZOVANJE RODITELJA (MAJKA)

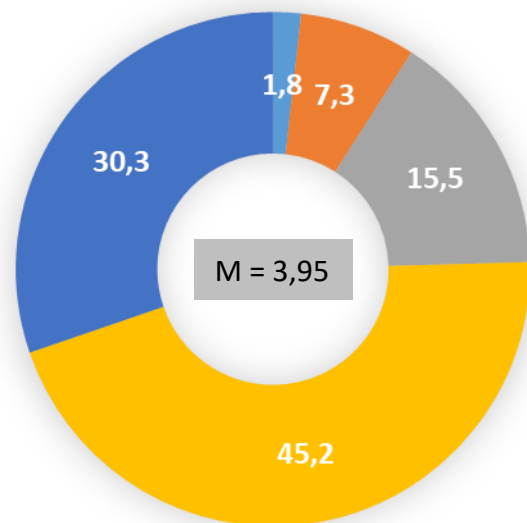

OBRAZOVANJE RODITELJA (OTAC)

Zadovoljstvo životom u mjestu stanovanja

P: Koliko ste zadovoljni životom u svom mjestu stanovanja?

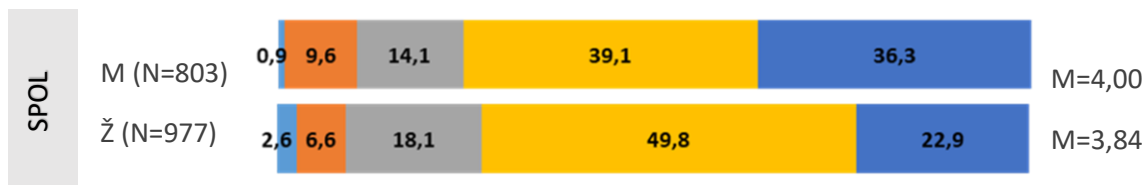

- Jako sam nezadovoljan/na
- Prilično sam nezadovoljan/na
- Niti sam zadovoljan/na, niti sam nezadovoljan/na
- Prilično sam zadovoljan/na
- Jako sam zadovoljan/na

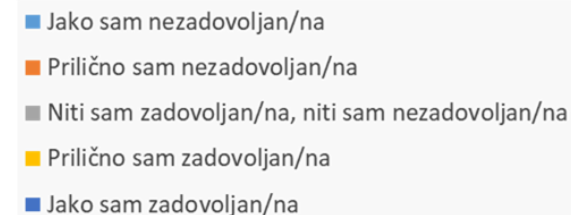
Prosječna ocjena zadovoljstva mjestom stanovanja je $M=3,95$. 45,2% maturanata odgovara da je prilično zadovoljno, a 30,3% da je jako zadovoljno svojim životom u trenutnom mjestu boravka. Indiferentno je 15,55 ispitanih, dok ih je nezadovoljnih 7,3%, a jako nezadovoljnih životom u mjestu stanovanja 1,8%.

Muški ispitanici su u prosjeku nešto zadovoljniji od ženskih po ovom pitanju s vrlo visokom ocjenom $M=4,00$ i činjenicom da je preko 36% njih jako zadovoljno svojim životom u mjestu boravka. Maturanti četverogodišnje strukovne škole u prosjeku su, u odnosu na ostale, najzadovoljniji životom u mjestu stanovanja. Potom slijede gimnazijalci, a najmanje su zadovoljni učenici trogodišnje strukovne škole kao što je bio slučaj i s percepcijom životnog standarda obitelji.

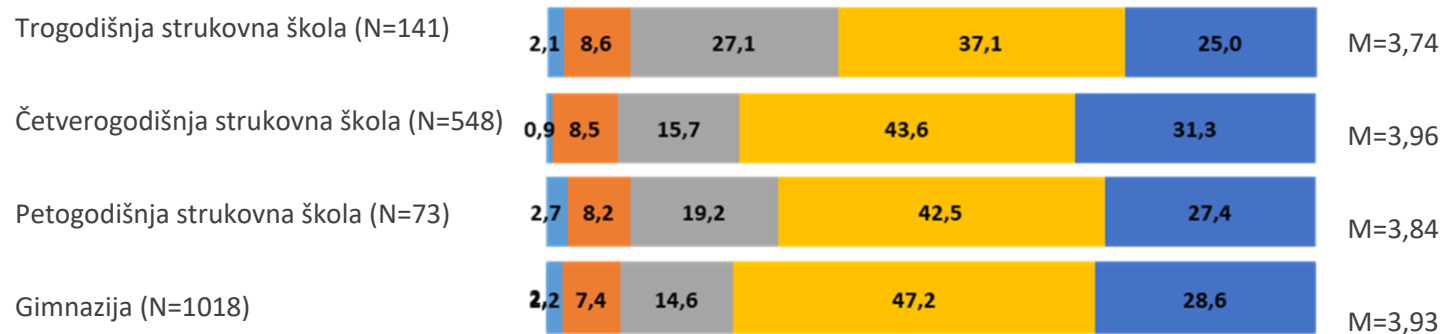
Ispitanici iz Zagreba i Zagrebačke županije prosječno gledano imaju gotovo podjednaku percepciju ove vrste zadovoljstva i njihovo mišljenje o ovoj temi je osjetno bolje nego kada se za to upitaju oni koji dolaze iz ostalih hrvatskih županija. Udio onih neodređenih koji nisu osobito niti zadovoljni niti nezadovoljni je podjednak u svim kategorijama županija, ali je u kategoriji ostale županije znatno veći udio onih koji su prilično nezadovoljni – gotovo 22% ispitanika. Vidljiv je i obrazac kako s porastom razine obrazovanja roditelja dolazi do prosječnog porasta zadovoljstva i smanjenja nezadovoljstva životom u mjestu stanovanja. No, isto tako, analizom povezanosti stupnja obrazovanja ispitanika i obrazovanja njihovih roditelja, dolazimo do zaključka koji je svrstao Hrvatsku među društva niske društvene pokretljivosti. Šanse mladih za dostizanje drukčijeg obrazovnog, a onda i društvenog statusa od onog roditeljskog, su izrazito slabe. Drugim riječima, u našem društvu su prisutni stabilni obrasci socijalne reprodukcije koji postojeća razgraničenja između društvenih klasa ili socioekonomskih kategorija čine teško propusnima. Naime, obrazovanje oca i majke značajno je i pozitivno povezano s razinom obrazovanja ispitanika.

Zadovoljstvo životom u mjestu stanovanja (1)

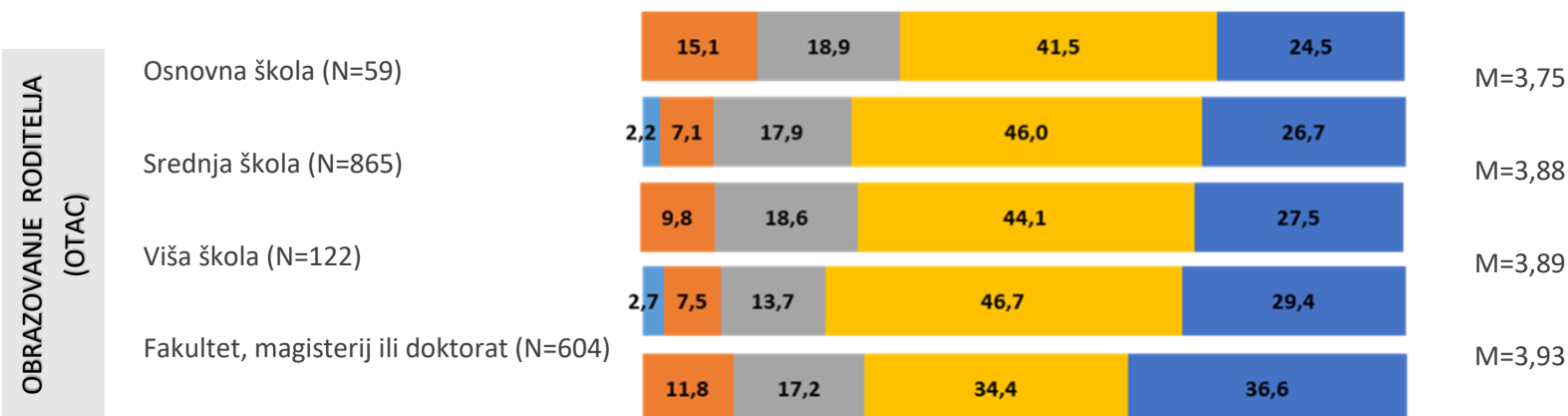
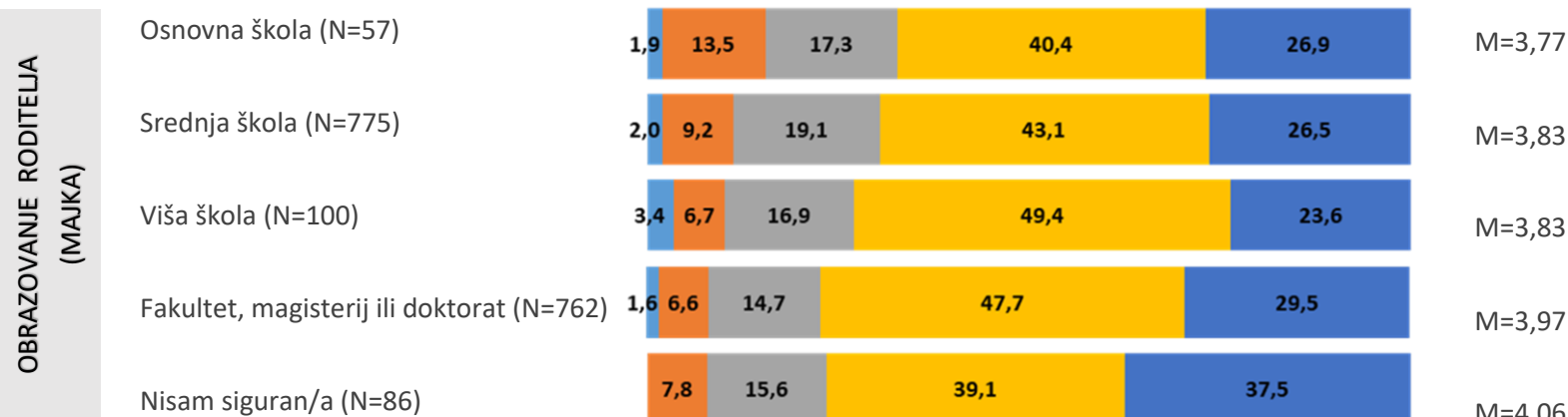
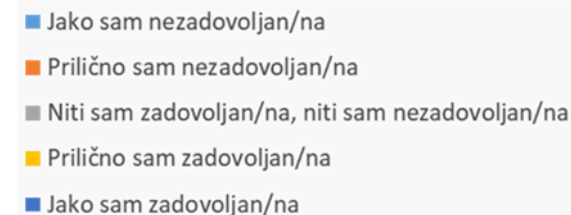
TIP ŠKOLE

MJESTO STANOVANJA

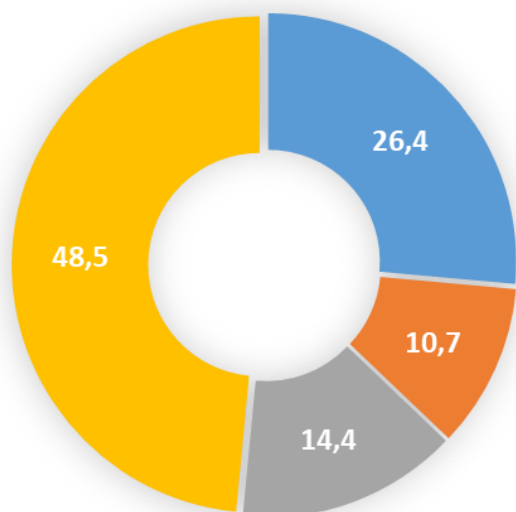

Zadovoljstvo životom u mjestu stanovanja (2)

Ostati ili otići iz mjesta stanovanja

P: Biste li voljeli i u budućnosti živjeti u sadašnjem mjestu stanovanja?

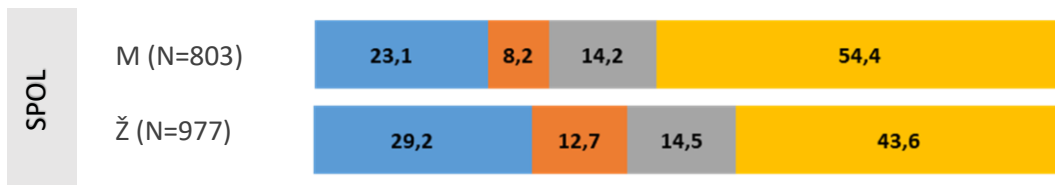

- Ne, preselilo/la bih se u neku drugu državu
- Ne, preselilo/la bih se u neku drugu županiju u Hrvatskoj
- Ne, preselilo/la bih se u neko drugo mjesto u istoj županiji
- Da, ostao/la bih u svom mjestu stanovanja

Što se budućeg mjesta stanovanja tiče, 48,3% maturanata bi ostalo tamo gdje je sada. S obzirom da je 45, 2% ispitanih reklo da je prilično zadovoljno životom u trenutnom mjestu, rezultati nisu iznenađujući. No, 26,7% ispitanih maturanata je odgovorilo da bi se preselilo/la u neku drugu državu. Znači gotovo četvrtina ispitanih maturanata svoju budućnost i to već nakon srednje škole, vidi izvan Zagreba i Hrvatske. Spol se ponovno ispostavlja kao donekle relevantan čimbenik u tumačenju razlika. Naime, ženski dio ispitanika čini se kao potencijalno mobilniji i skloniji eventualnom preseljenju što se logički nastavlja na ranija dva pitanja gdje su upravo žene nižom ocjenom od muškaraca ocijenile i životni standard svoje obitelji i opće zadovoljstvo u mjestu stanovanja.

Rezultati pokazuju kako su učenici trogodišnje strukovne škole najmanje zadovoljni životom u postojećem mjestu stanovanja pa su se tako i izjasnili u manjem prosjeku s planom da ostanu živjeti u sadašnjem mjestu, njih 37,4% , što je samo logičan slijed njihove procjene zadovoljstva iz ranijeg pitanja - čak 29% njih želi se preseliti u drugu državu. Nije obećavajući niti podatak kako se još veći udio gimnazijskih maturanata (gotovo 32%) želi preseliti u budućnosti u drugu državu. S druge strane, uzmemo li tumačiti potencijalnu mobilnost gimnazijalaca i stavimo li je u kontekst eventualnog preseljenja radi stjecanja dodatnog obrazovanja u inozemstvu, tada ti podaci i nisu toliko alarmantni. Donekle obećava saznanje da znatno veći udio anketiranih koji imaju stalno mjesto boravka u Gradu Zagrebu, u odnosu na one iz ostalih županije, želi ostati i u budućnosti živjeti u sadašnjem mjestu i nema aspiracije preseljenja u neki drugi dio Hrvatske. Ipak, čak 29% njih vidi se u nekoj drugoj državi izvan RH. Što je uvjerljivo najveći postotak onih koji se namjeravaju iseliti.

Također, maturanti čiji roditelji imaju najviše stupnjeve obrazovanja (fakultet, magisterij, doktorat) pokazuju značajniji interes za preseljenjem u drugu državu u odnosu na one čiji roditelji imaju niži stupanj obrazovanja. Time se ponovno potvrđuje povezanost stupnja obrazovanja roditelja i ispitanika na neki način.

Ostati ili otići iz mjesta stanovanja

TIP ŠKOLE

Trogodišnja strukovna škola (N=141)

28,8

12,2

21,6

37,4

Četverogodišnja strukovna škola (N=548)

19,9

11,9

17,1

51,2

Petogodišnja strukovna škola (N=73)

4,2

18,1

19,4

58,3

Gimnazija (N=1018)

31,9

9,1

11,0

47,9

MJESTO STANOVANJA

Grad Zagreb (N=1364)

28,7

6,1

14,7

50,4

Zagrebačka županija (N=336)

19,5

21,0

15,4

44,2

Ostali (N=80)

15,2

48,5

4,5

31,8

Ostati ili otići iz mjesta stanovanja

OBRAZOVANJE RODITELJA (MAJKA)

Osnovna škola (N=57)

26 16 14 44

Srednja škola (N=775)

21,0 12,4 18,2 48,4

Viša škola (N=100)

25,8 14,6 11,2 48,3

Fakultet, magisterij ili doktorat (N=762)

32,6 8,7 11,2 47,5

Nisam siguran/a (N=86)

30,2 4,8 14,3 50,8

OBRAZOVANJE RODITELJA (OTAC)

Osnovna škola (N=59)

25,5 17,6 29,4 27,5

Srednja škola (N=865)

21,5 12,0 17,0 49,4

Viša škola (N=122)

27,5 8,8 13,7 50

Fakultet, magisterij ili doktorat (N=604)

35,5 8,6 9,0 47

Nisam siguran/a (N=130)

22,1 6,3 13,7 58

Sažetak rezultata

Sažetak rezultata

- Hrvatska je „tradicionalno“ iseljenička zemlja i pripada u skupinu zemalja s najnepovoljnijim omjerom iseljenoga i rezidencijalnoga stanovništva.
- Kao tri najveća problema, izdvojeni su školski i obrazovni sustav, loše vrednovanje rada i znanja i odlazak mladih stručnjaka iz zemlje.
- Polaznike gimnazije, njih 20,2% u najvećoj mjeri zabrinjava obrazovanje i školski sustav, dok taj aspekt za maturante trogodišnjih strukovnih škola, njih 12,5% ne predstavlja značajan problem.
- Neki od ostalih problema koji zahtijevaju pozornost su: nezaposlenost i društveno neprihvatljivo ponašanje, koje je izdvojilo u jednakom postotku 9,6% ispitanih, zatim nedovoljna briga društva za mlade s 8,9% te s 7,6% nedostatak interesa za zbivanja u društvu.
- Muške ispitanike u većoj mjeri nego ženske, s 5,1% prema 2,1% brine prevelika okupiranost potrošnjom i zabavom.
- Maturantima Zagreba je ukupno gledajući najvažnija dobra materijalna situacija, na drugome mjestu je biti cijenjen/a u svojoj struci odnosno u svom području rada, a na trećoj poziciji se nalazi živjeti mirno u krugu vlastite obitelji.
- Najmanje je važno, kada se promatraju određene društvene okolnosti i situacije, postati slavan. To gotovo unisono vrijedi kako za žensku tako i mušku populaciju obuhvaćenu istraživanjem.
- Gimnazijalcima je također dobra materijalna situacija, gdje se misli prije svega na riješeno stambeno pitanje i zadovoljavajuću plaću, na prvome mjestu. Njihovim kolegama iz srednjih trogodišnjih i petogodišnjih strukovnih škola bitnija je karakteristika da su cijenjeni u svojoj struci.
- Veće zadovoljstvo standardom vlastite obitelji, iskazali su muški u odnosu na ženske ispitanike.
- Prosječno su najmanje zadovoljni trenutnom situacijom učenici trogodišnje srednje škole, a najzadovoljniji su gimnazijalci.
- Kada u obzir uzmemo mjesto stanovanja, najvišim su ocjenama životni standard ocijenili maturanti sa stalnim mjestom boravka u Gradu Zagrebu.
- Prosječna ocjena zadovoljstva mjestom stanovanja je $M=3,95$. 45, 2% maturanata odgovara da je prilično zadovoljno, a 30, 3% da je jako zadovoljno svojim životom u trenutnom mjestu boravka.
- Maturanti četverogodišnje strukovne škole u prosjeku su, u odnosu na ostale, najzadovoljniji životom u mjestu stanovanja. Potom slijede gimnazijalci, a najmanje su zadovoljni učenici trogodišnje strukovne škole.

- 48,3% maturanata bi ostalo tamo gdje je sada, što se tiče budućeg mjesta stanovanja.
- 26,7% ispitanih maturanata je odgovorilo da bi se preselilo/la u neku drugu državu.
- Maturantice su po pitanju mobilnosti i mogućega preseljenja aktivnije nego maturanti.
- Maturanti čiji roditelji imaju najviše stupnjeve obrazovanja (fakultet, magisterij, doktorat) pokazuju značajniji interes za preseljenjem u drugu državu u odnosu na one čiji roditelji imaju niži stupanj obrazovanja. Time se ponovno potvrđuje povezanost stupnja obrazovanja roditelja i ispitanika.
- Mladi također njeguju i neke, uvjetno rečeno, tradicionalne vrijednosti: žele zasnovati obitelj te živjeti mirno u krugu vlastite obitelji. Vrijednosti koje prihvaćaju i vrijednosni sustav kojeg su interiorizirali nedvojbeno određuju društveni profil mladih.
- Maturanti se slažu da je kvalitetno obrazovanje danas preduvjet za dobar život. Time se misli kako na visoki životni standard tako i uspješnu poslovnu karijeru.
- Danas su među mladima, kao i ranije, visoko prihvaćene individualne i vrijednosti obitelji, koje karakterizira privatnost.
- Mladi su osuđeni na dugotrajnu mladost, sve više ekonomsku i sve manje fizičku. To je jedna od temeljnih značajki našeg i nekih drugih europskih društava.
- Za kraj ćemo naglasiti kako je hrvatsko društvo, do čega se došlo analizom povezanosti stupnja obrazovanja ispitanika i obrazovanja njihovih roditelja, društvo niske društvene pokretljivosti.
- Šanse mladih za dostizanje drukčijeg obrazovnog a onda i društvenog statusa od onog roditeljskog, su izrazito slabe. Možemo slobodno konstatirati kako suvremena generacija maturanata u Hrvatskoj i Zagrebu, kao i u većini zemalja europskog okruženja, sazrijeva u društvenim uvjetima koji se znatno razlikuju od onih u kojima su odrastale ranije generacije mladih, pri čemu se kao najvažnija postavljaju pitanja (ne)mogućnosti njihove optimalne društvene integracije i otuda neizvjesne životne perspektive.
- Glavni motivi odlaska mladih sugeriraju kako su za ostanak u Hrvatskoj potrebne u prvom redu strukturne promjene u ekonomiji koje će im omogućiti zapošljavanje, priuštivo stanovanje, sigurnost i veće plaće tj. ukupno gledano socijalnu sigurnost i bolji životni standard. Očekuje se da će mladi na svaku buduću nesigurnost ili urušavanje socioekonomskog položaja njih i njihovih obitelji reagirati višim stupnjem spremnosti za odlazak

IZRADIO:

Grad Zagreb

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom